בית שמאי פרק רביעי זבחים

בְּשֵׁנֵי חִילּוּלִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר, אֶחָד פִּסּוּל נוֹתָר, וְאֶחָד פִּסּוּל טוּמְאָה: חוּץ מִן הַדָּם בּוֹ[ז]: [ח]מִנָּא הָנֵי מִילֵּי, אָמַר עוּלָּא, אָמַר קְרָא [ט]'וַאֲנִי נְתַתִּיו לָכֶם', שֶׁלָּכֶם יְהֵא. דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל תְּנָא, אָמַר קְרָא [י]'לְכַפֵּר', לְכַפָּרָה נְתַתִּיו וְלֹא לְמְעִילָה. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, אָמַר קְרָא [יא]'הוּא', הוּא לִפְנֵי כַּפָּרָה כְּלֵאַחַר כַּפָּרָה, מָה אַחַר כַּפָּרָה אֵין בּוֹ מְעִילָה, אַף לִפְנֵי כַּפָּרָה אֵין בּוֹ מְעִילָה. אֵימָא לְאַחַר כַּפָּרָה כְּלִפְנֵי כַּפָּרָה, מָה לִפְנֵי כַּפָּרָה יֵשׁ בּוֹ מְעִילָה, אַף לְאַחַר כַּפָּרָה יֵשׁ בּוֹ מְעִילָה. [ב]אֵין לְךָ דָּבָר שֶׁנַּעֲשֵׂית מִצְוָתוֹ וּמוֹעֲלִין בּוֹ. וְלֹא, וַהֲרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן. מִשּׁוּם דְּהָוֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן וּבוּגְרֵי כְּהוּנָּה שְׁנֵי כְּתוּבִין הַבָּאִין בְּאֶחָד, [ג]וְכָל שְׁנֵי כְּתוּבִים הַבָּאִין בְּאֶחָד אֵין בְּמַלְמִדְרִין. הֲנִיחָא [ד]לְרַבָּנַן, דְּאָמְרִי [ה]'וְהִנִּיחָם שָׁם' מְלַמֵּד [א]שֶׁטְּעוּנִין גְּנִיזָה; אֶלָּא לְרַבִּי דוֹסָא, דְּאָמַר מוּתָּרוֹת הֵן לְכֹהֵן הֶדְיוֹט וּבְלִבַד שֶׁלֹּא יִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶן לְיוֹם הַכִּפּוּרִים אַחֵר, מַאי אִיכָּא לְמֵימַר. מִשּׁוּם דְּהָוֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן וְעֶגְלָה עֲרוּפָה שְׁנֵי כְּתוּבִין הַבָּאִין בְּאֶחָד, וְכָל שְׁנֵי כְּתוּבִין הַבָּאִין בְּאֶחָד אֵין בְּמַלְמִדְרִין. הֲנִיחָא לְמַאן דְּאָמַר אֵין בְּמַלְמִדְרִין, אֶלָּא לְמַאן דְּאָמַר מְלַמְּדִין מַאי אִיכָּא לְמֵימַר. תְּרֵי[ו] מִיעוּטֵי כְּתִיבִי, הָכָא כְּתִיב [ז]'הָעֲרוּפָה', וְהָתָם כְּתִיב [ח]'וְשָׁמוֹ'. וּתְלָתָא קְרָאֵי בְּדָם לְמָה לִי. לְמִעוּטֵי מִמְּעִילָה מִנּוֹתָר וּמִטּוּמְאָה; אֲבָל פִּיגּוּל לָא צְרִיךְ קְרָא, דִּתְנַן, [ט]כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין בֵּין לָאָדָם בֵּין לַמִּזְבֵּחַ חַיָּיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פִּיגּוּל; וְדָם גּוּפֵיהּ מַתִּיר הוּא. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, [י]שְׁלִשָּׁה [יא]כְּרִיתוֹת בִּשְׁלָמִים לָמָּה,

הָכִי גָּרְסִינַן[ב], בִּשְׁנֵי חִילּוּלִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר, אֶחָד פִּסּוּל נוֹתָר. דְּתַנְיָא (וַיִּקְרָא יט) 'כִּי אֶת קֹדֶשׁ ה' חִלֵּל', וְאַתְּרַוַיְיהוּ קָאֵי, אֲשֶׁר הֵם מִקְדָּשִׁים', דְּמִרְבַּיְּינָן מִינֵּיהּ כָּל הַמּוּקְדָּשִׁים: מִנָּא הָנֵי מִילֵּי. דָּבָר שֶׁיֵּשׁ מֵיַּין עָלָיו מִשּׁוּם נוֹתָר, אִם שֶׁגַּג בּוֹ בְּדָם וְנוֹתָר אִינוֹ חַיָּיב שְׁתַּיִם אֶלָּא חַטָּת, וְכֵן אִם אֲכָלָן[ג] בְּטוּמְאַת הַגּוּף אֵינוֹ חַיָּיב שְׁתַּיִם אֶלָּא חַטָּת. אָמַר עוּלָּא אָמַר קְרָא כוּ'. הָא דְּעוּלָּא לָהּ כְּהָא מִיתַּמַּר הָכָא אִיתַּמַּר בְּמַסֶּכֶת מְעִילָה (דף יח.), דְּקָתָנֵי 'אֵין מוֹעֲלִין בְּדָמִים', וְכָתָא ה"ק[ד]: מִנָּא הָנֵי מִילֵּי דְּמִתְּמִיתִין, אָמַר עוּלָּא גַּבֵּי מְעִילָה אָמַר קְרָא 'לְכֶם', וְתָנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל 'לְכַפֵּר כוּ', וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר 'הוּא'; וּמַסְקְנָא, תְּלָתָא קְרָאֵי, חַד לְמִעוּטֵי מִנּוֹתָר, וְחַד לְמִעוּטֵי מִמְּעִילָה, וְחַד לְמִעוּטֵי מִטּוּמְאָה: 'וַאֲנִי נְתַתִּיו לָכֶם' שֶׁלָּכֶם יְהֵא. כְּחוּלִּין שֶׁלָּכֶם, שֶׁאֵין בָּהֶן מְעִילָה: 'לְכַפֵּר'. 'וַאֲנִי נְתַתִּיו לָכֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר' (וַיִּקְרָא י): 'לְכַפָּרָה נְתַתִּיו. בְּחוּלִּין קָדְשִׁים, וְלֹא לְמְעוֹל בּוֹ, לְעִנְיַן מְעִילָה אֵין בּוֹ דִּין קָדָשִׁים: 'הוּא'. 'דָּמוֹ בְּנַפְשׁוֹ הוּא'[ה], בְּהַוָּיָתוֹ יְהֵא: הוּא לִפְנֵי כַּפָּרָה כוּ', מָה לְאַחַר כַּפָּרָה אֵין בּוֹ מְעִילָה, דִּקְשִׁיטָא לָן כֵּיוָן דְּנַעֲשֵׂית מִצְוָתוֹ אֵין מוֹעֲלִין בּוֹ, דְּכֵיוָן דְּלֵית בֵּיהּ תּוּ זוֹרֵק בְּדָמוֹ אֵינוֹ חַיָּיב שְׁתַּיִם אֶלָּא חַטָּת. הָכִי נָמִי לִפְנֵי כַּפָּרָה אֵין בּוֹ מְעִילָה, דְּהָא לָא מִיתַּמַּר אֶלָּא לְמִעוּטֵי מִנּוֹתָר וּמִטּוּמְאָה, אֲבָל מְעִילָה לָא מִיתַּמַּר. אֵימָא לְאַחַר כַּפָּרָה כְּלִפְנֵי כַּפָּרָה, מָה לִפְנֵי כַּפָּרָה יֵשׁ בּוֹ מְעִילָה, אַף לְאַחַר כַּפָּרָה יֵשׁ בּוֹ מְעִילָה. אֵין לְךָ דָּבָר שֶׁנַּעֲשֵׂית מִצְוָתוֹ וּמוֹעֲלִין בּוֹ. וְלֹא, וַהֲרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן. מִשּׁוּם דְּהָוֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן וּבוּגְרֵי כְּהוּנָּה שְׁנֵי כְּתוּבִין הַבָּאִין בְּאֶחָד, וְכָל שְׁנֵי כְּתוּבִים הַבָּאִין בְּאֶחָד אֵין בְּמַלְמִדְרִין. הֲנִיחָא לְמַאן דְּאָמַר אֵין בְּמַלְמִדְרִין, אֶלָּא לְמַאן דְּאָמַר מְלַמְּדִין מַאי אִיכָּא לְמֵימַר. תְּרֵי מִיעוּטֵי כְּתִיבִי, הָכָא כְּתִיב [ו]'הָעֲרוּפָה', וְהָתָם כְּתִיב [ז]'וְשָׁמוֹ'. וּתְלָתָא קְרָאֵי בְּדָם לְמָה לִי. לְמִעוּטֵי מִמְּעִילָה מִנּוֹתָר וּמִטּוּמְאָה; [ח]כֹּל פִּיגּוּל לָא צְרִיךְ קְרָא, דִּתְנַן, [ט]כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין בֵּין לָאָדָם בֵּין לַמִּזְבֵּחַ חַיָּיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פִּיגּוּל; וְדָם גּוּפֵיהּ מַתִּיר הוּא. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, [י]שְׁלִשָּׁה [יא]כְּרִיתוֹת בִּשְׁלָמִים לָמָּה,

לְעֵיל גַּבֵּי קָדָשִׁים גּוּפָם אֶלָּא נוֹתָר חִילּוּל חִילּוּל מְטוּמְאָה, הַלָּא חִילּוּל טוּמְאָה[ד] נַמִּי בְּנוֹתָר מַיְּירִי. וְעוֹד תִּימַהּ, דִּבְפֶרֶק הַנִּשְׂרָפִין (סַנְהֶדְרִין דף פב.) מַשְׁמַע דְּלָא כְּתִיב בְּנוֹתָר חִילּוּל דְּרַבִּים, וְהָכָא מַשְׁמַע לָהּ מִדְּקָתָנֵי [ה]. וּלְעֵיל בְּרִישׁ פֶּרֶק שֵׁנִי (דף טו:) פֵּירַשְׁתִּי:

הוּא לִפְנֵי כַּפָּרָה כְּלֵאַחַר כַּפָּרָה.

הִקְשָׁה ר"ת, דְּבִמְעִילָה פֶּרֶק (וְלַד) חַטָּאת (דף יב:) אָמְרִינַן דְּמִפְּקִינָא דְּס לְגַבְהֵמַת קָדָשִׁים מוֹעֲלִין בּוֹ; אֲלִמְעָא יֵשׁ מְעִילָה בְּדָם. וְתֵירֵץ, דְּהָכָא מְחַיֵּיב דְּלָא שֶׁיְּיכָא כַּפָּרָה, אֲבָל אִם עוֹלָה דְּלֵית בֵּיהּ תּוּ זוֹרֵק בְּדָמוֹ אֵינוֹ חַיָּיב שְׁתַּיִם אֶלָּא חַטָּת. וְעוֹד, דִּבְמְעִילָה בְּרִישׁ וְלַד חַטָּאת (דף יב.), דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן קָדָשִׁים שֶׁמֵּתוּ יָצְאוּ מִידֵי מְעִילָה דְּבַר תּוֹרָה, אֲבָל מִדְּרַבָּנַן אִיכָּא מְעִילָה, וּפְרֵךְ מִי אִיכָּא מִידֵי דְּמִעִיקָּרָא לֵית בֵּיהּ מְעִילָה וְלְבַסּוֹף אִית בֵּיהּ מְעִילָה, [ו] וְלָא, וַהֲרֵי דָּם, דְּתָנֵן בְּתְחִילָּתוֹ כוּ'; וְאִי מְעִילָה דְּנַחַל קִדְרוֹן שֶׁבֵּית דִּין מְקַדִּישִׁין אוֹתוֹ, מַאי קוּשְׁיָא: אֵין דָּבָר שֶׁנַּעֲשֵׂית מִצְוָתוֹ וּמוֹעֲלִין בּוֹ. וְלֹא"ת, מַדְרַבָּה, לֹא נְמִעַט לְפִנֵּי כַּפָּרָה, דְּאִין לְךָ [דָּבָר] שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית מִצְוָתוֹ שֶׁלֹּא יִמְעֹלוּ; וְאִם״ג דְּאִיכָּא קָדָשִׁים קַלִּים, הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּלָא אִיקְרוּ 'קָדְשֵׁי ה'[ז]. וְי"ל, דְּמַשְׁקַחְנָן טוּבָא דְּבוּקְתָּא דְּאִין מוֹעֲלִין עַד שֶׁעֵת מִצְוָתָן, תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן[ח], וְעֶגְלָה עֲרוּפָה עַד חֲצוֹת יְרִידָתָהּ[ט]: **וְלֹא**, וַהֲרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן. וְהָכָא דִּתְנַן בִּמְעִילָה פֶּרֶק וְלַד חַטָּאת (דף יח:) 'דִּישׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהַמְּנוֹרָה לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין', הַיְינוּ מִזְבֵּחַ הַזָּהָב לְפִי שֶׁנִּשְׁרַף עָלָיו, וְכָל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, שֶׁהָיָה חוֹטֶה מִלֹּא הַמַּתְּכָה מִן הַמְּטוּפְלוֹת הַפְּנִימִיּוֹת וְנוֹתֵן בְּמִנְרָאוֹ שֶׁל כֶּבֶשׁ. **וּמִיהוּ**, בְּגַמְרָא מַשְׁמַע הָכָא דְּלָא בְּחִילּוּן אֵין מוֹעֲלִין, דְּקָתָנֵי 'כִּשֶׁנִּלְמְדָה מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן דִּכְתִיב בֵּיהּ וְשָׁמוֹ, אֲלָא פְּנִימִי מְנָא לָן, מַשְׁמַע דְּמִ'וְשָׁמוֹ' בְּרִישׁ דְּאֵין מוֹעֲלִין, וּבִשְׁמַעְתָּא מְדַרְבָּה, מִ'וְשָׁמוֹ' מַשְׁמַע לֵיהּ דְּמוֹעֲלִין. **וְי"ל**, דְּמַתְּנִיתִין דְּהָכָא מַשְׁמַע דְּלָא מוֹעֲלִין, בְּדִישׁוּן דְּפְנִימִי שֶׁהַדִּישׁוּן מוֹעֲלוֹ מִידֵי מְעִילָה, אֲבָל קוֹדֶשׁ דִּישׁוּן מוֹעֲלִין, מ"כ מִיפָּא מִנָּהּ לְדֶשֶׁן, וְעַל זֶה קָאָמַר, בְּשֶׁנִּלְמְדָה מִיּוֹן דִּכְתִיב 'וְשָׁמוֹ', וּלְכָךְ מִנָּהּ לְדֶשֶׁן, מ"מ[ט] אַף לְאַחַר הַרְמָה אִיכָּא מְעִילָה, כִּדְדָרְשִׁינָן בְּסוֹף תְּמוּרָה (דף לד.) 'וְשָׁמוֹ' בְּנַחַת, 'וְשָׁמוֹ' כּוּלּוֹ, 'וְשָׁמוֹ' שֶׁלֹּא יְצַיֵּר; אֲלָא פְּנִימִי מִנָּהּ לָן דְּמִנָּהּ לְדֶשֶׁן שֶׁאֵפָּה אוֹמֵר שֶׁהַדִּישׁוּן מוֹעֲלוֹ מִידֵי מְעִילָה. וּמִשֶּׁנֵּי, דְּאָמַר קְרָא 'וְהִסִּיר אֶת מוֹרְאָתוֹ וְהִשְׁלִיךְ אֶל מִקּוֹם הַדֶּשֶׁן'. וּבְפֶרֶק שְׁנֵי דִּיוּמָא דְּבֵי רַבִּי קָנָא, מַשְׁמַע כֵּן קָנָא, דְּכָעֵי מִינָּהּ בְּהַאי דִּינָא, וְהַדַּר בְּעָיָא לְמִיפָּא מִנָּהּ לְדֶשֶׁן, וְאִם״ג דְּאִיכָּא מְעִילָה בְּדָם, מ"מ מוּרְאָה וְוֹעֵלָה יִמְעֹלוּ עַד שֶׁעֵשׂוּ מִצְוָתָן שֶׁיּוֹעֲלוּ אֶלָּא מִזְבֵּחַ, כְּדִישׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וַהֲדַר בְּעֵי מִינָּהּ לְדֶשֶׁן מִיּוֹן דִּכְתִיב 'עוֹלַת הָעוֹף שֶׁנִּתְמַצָּה דָּמָהּ, מוּרְאָה וְוֹעֵלָה יָצְאוּ מִידֵי מְעִילָה'. [ט]וְי"ל, שֶׁאֵינוֹ דִּישׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי דְּהַיְינוּ מִצְוָתוֹ, אֲבָל עוֹלַת הָעוֹף יָצְאוּ מִידֵי מְעִילָה. [י]וְי"ל, דְּתָנוּ 'אֵין מוֹעֵל אֶלָּא בְּהֶמָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ', הָא אִיכָּא מְעִילָה בְּדָם מִדִּין עוֹלַת הָעוֹף. **וְאִם תֹּאמַר**, [יא]בְּקִדּוּשִׁין (דף נה.) דְּאָמַר 'אֵין מוֹעֵל אֶלָּא בְּהֶמָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ', הָא אִיכָּא בְּדָם מִדִּין עוֹלַת הָעוֹף. **וְאִם תֹּאמַר**, מִשּׁוּם דְּהָוֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן וּבוּגְרֵי כְּהוּנָּה שְׁנֵי כְּתוּבִין הַבָּאִין בְּאֶחָד, [ב]וְכָל שְׁנֵי כְּתוּבִים הַבָּאִין בְּאֶחָד אֵין בְּמַלְמִדְרִין. הֲנִיחָא לְמַאן דְּאָמַר אֵין בְּמַלְמִדְרִין, אֶלָּא לְמַאן דְּאָמַר מְלַמְּדִין מַאי אִיכָּא לְמֵימַר. תְּרֵי מִיעוּטֵי כְּתִיבִי, הָכָא כְּתִיב [ג]'הָעֲרוּפָה', וְהָתָם כְּתִיב [ד]'וְשָׁמוֹ'. וּתְלָתָא קְרָאֵי בְּדָם לְמָה לִי. לְמִעוּטֵי מִמְּעִילָה מִנּוֹתָר וּמִטּוּמְאָה; אֲבָל פִּיגּוּל לָא צְרִיךְ קְרָא, דִּתְנַן, [ה]כֹּל שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין בֵּין לָאָדָם בֵּין לַמִּזְבֵּחַ חַיָּיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פִּיגּוּל; וְדָם גּוּפֵיהּ מַתִּיר הוּא. [ו]שְׁלִשָּׁה [ז]כְּרִיתוֹת בִּשְׁלָמִים לָמָּה,

אַחַת

דף יב.) גַּבֵּי חָטָא פָּרָה, דְּאָמַר שְׁתֵּי תַּקָּנוֹת חָוּ, מְעִיקָּרָא תַּקִּינוּ בָּהּ מְעִילָה. וְאִין לוֹמַר דְּמְעִיקָּרָא נַמִּי הָיְתָה מְעִילָה דְּאוֹרַיְיתָא, דְּתַקְּנוּ שֶׁיְּהוּ ב"ד מַקְדִּישִׁין אוֹתוֹ, מ"כ הֵיאַךְ הָיוּ מוֹזִין. וְעוֹד, דִּבְמְעִילָה בְּרִישׁ וְלַד חַטָּאת (דף יב.), דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן קָדָשִׁים שֶׁמֵּתוּ יָצְאוּ מִידֵי מְעִילָה דְּבַר תּוֹרָה, אֲבָל מִדְּרַבָּנַן אִיכָּא מְעִילָה, וּפְרֵךְ מִי אִיכָּא מִידֵי דְּמִעִיקָּרָא לֵית בֵּיהּ מְעִילָה וְלְבַסּוֹף אִית בֵּיהּ מְעִילָה, [ו] וְלָא, וַהֲרֵי דָּם, דְּתָנֵן בְּתְחִילָּתוֹ כוּ'; וְאִי מְעִילָה דְּנַחַל קִדְרוֹן שֶׁבֵּית דִּין מְקַדִּישִׁין אוֹתוֹ, מַאי קוּשְׁיָא: אֵין דָּבָר שֶׁנַּעֲשֵׂית מִצְוָתוֹ וּמוֹעֲלִין בּוֹ. וְלֹא"ת, מַדְרַבָּה, לֹא נְמִעַט לְפִנֵּי כַּפָּרָה, דְּאִין לְךָ [דָּבָר] שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית מִצְוָתוֹ שֶׁלֹּא יִמְעֹלוּ; וְאִם״ג דְּאִיכָּא קָדָשִׁים קַלִּים, הַיְינוּ מִשּׁוּם דְּלָא אִיקְרוּ 'קָדְשֵׁי ה'[ז]. וְי"ל, דְּמַשְׁקַחְנָן טוּבָא דְּבוּקְתָּא דְּאִין מוֹעֲלִין עַד שֶׁעֵת מִצְוָתָן, תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן[ח], וְעֶגְלָה עֲרוּפָה עַד חֲצוֹת יְרִידָתָהּ[ט]: **וְלֹא**, וַהֲרֵי תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן. וְהָכָא דִּתְנַן בִּמְעִילָה פֶּרֶק וְלַד חַטָּאת (דף יח:) 'דִּישׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְהַמְּנוֹרָה לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין', הַיְינוּ מִזְבֵּחַ הַזָּהָב לְפִי שֶׁנִּשְׁרַף עָלָיו, וְכָל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן, שֶׁהָיָה חוֹטֶה מִלֹּא הַמַּתְּכָה מִן הַמְּטוּפְלוֹת הַפְּנִימִיּוֹת וְנוֹתֵן בְּמִנְרָאוֹ שֶׁל כֶּבֶשׁ. **וּמִיהוּ**, בְּגַמְרָא מַשְׁמַע הָכָא דְּלָא בְּחִילּוּן אֵין מוֹעֲלִין, דְּקָתָנֵי 'כִּשֶׁנִּלְמְדָה מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן דִּכְתִיב בֵּיהּ וְשָׁמוֹ, אֲלָא פְּנִימִי מְנָא לָן, מַשְׁמַע דְּמִ'וְשָׁמוֹ' בְּרִישׁ דְּאֵין מוֹעֲלִין, וּבִשְׁמַעְתָּא מְדַרְבָּה, מִ'וְשָׁמוֹ' מַשְׁמַע לֵיהּ דְּמוֹעֲלִין. **וְי"ל**, דְּמַתְּנִיתִין דְּהָכָא מַשְׁמַע דְּלָא מוֹעֲלִין, בְּדִישׁוּן דְּפְנִימִי שֶׁהַדִּישׁוּן מוֹעֲלוֹ מִידֵי מְעִילָה, אֲבָל קוֹדֶשׁ דִּישׁוּן מוֹעֲלִין, דְּאִיכָּא מִיפָּא מִנָּהּ לְדֶשֶׁן, מ"מ[ט] אַף לְאַחַר הַרְמָה אִיכָּא מְעִילָה, כִּדְדָרְשִׁינָן בְּסוֹף תְּמוּרָה (דף לד.) 'וְשָׁמוֹ' בְּנַחַת, 'וְשָׁמוֹ' כּוּלּוֹ, 'וְשָׁמוֹ' שֶׁלֹּא יְצַיֵּר; אֲלָא פְּנִימִי מִנָּהּ לָן דְּמִנָּהּ לְדֶשֶׁן שֶׁאֵפָּה אוֹמֵר שֶׁהַדִּישׁוּן מוֹעֲלוֹ מִידֵי מְעִילָה. וּמִשֶּׁנֵּי, דְּאָמַר קְרָא 'וְהִסִּיר אֶת מוֹרְאָתוֹ וְהִשְׁלִיךְ אֶל מִקּוֹם הַדֶּשֶׁן'. וּבְפֶרֶק שְׁנֵי דִּיוּמָא דְּבֵי רַבִּי קָנָא, מַשְׁמַע כֵּן קָנָא, דְּכָעֵי מִינָּהּ בְּהַאי דִּינָא, וְהַדַּר בְּעָיָא לְמִיפָּא מִנָּהּ לְדֶשֶׁן, וְאִם״ג דְּאִיכָּא מְעִילָה בְּדָם, מ"מ מוּרְאָה וְוֹעֵלָה יִמְעֹלוּ עַד שֶׁעֵשׂוּ מִצְוָתָן שֶׁיּוֹעֲלוּ אֶלָּא מִזְבֵּחַ, כְּדִישׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וַהֲדַר בְּעֵי מִינָּהּ לְדֶשֶׁן מִיּוֹן דִּכְתִיב 'עוֹלַת הָעוֹף שֶׁנִּתְמַצָּה דָּמָהּ, מוּרְאָה וְוֹעֵלָה יָצְאוּ מִידֵי מְעִילָה'. [ט]וְי"ל, שֶׁאֵינוֹ דִּישׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי דְּהַיְינוּ מִצְוָתוֹ, אֲבָל עוֹלַת הָעוֹף יָצְאוּ מִידֵי מְעִילָה. [י]וְי"ל, דְּתָנוּ 'אֵין מוֹעֵל אֶלָּא בְּהֶמָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ', הָא אִיכָּא מְעִילָה בְּדָם מִדִּין עוֹלַת הָעוֹף. **וְאִם תֹּאמַר**, [יא]בְּקִדּוּשִׁין (דף נה.) דְּאָמַר 'אֵין מוֹעֵל אֶלָּא בְּהֶמָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ', הָא אִיכָּא בְּדָם מִדִּין עוֹלַת הָעוֹף. **תְּרֵי** מִיעוּטֵי כְּתִיבִי. קָשְׁיָא, דִּבְחַד מִיעוּטָא סַגִּי בְּחַד מִיעוּטָא, דְּיָלְפִינָן מֵהֲדֵי חִילּוּל חִילּוּל, וְאִם לְקוּלָּא, כְּדִלְעֵיל[ד] גַּבֵּי קָדָשִׁים גּוּפָם. וּ"ל דְּמוֹקְמִינְנָא[ה] מִיעוּטָא בְּנוֹתָר דְּזוֹרֵק, אֲבָל מִשּׁוּם טוּמְאָה הָוֵה [ו] מַיְּיב; כִּי הֵיכִי דְּאִין לוֹ מַתִּירִין, כְּגוֹן קוֹמֶץ וּמִנְחַת כֹּהֲנִים, אע"ג דְּאִין בָּהֶן פִּיגּוּל יֵשׁ בָּהֶן אִיסּוּר טוּמְאָה, דִּמְרַבִּינָן מִ'אֲשֶׁר הֵם מִקְדָּשִׁים'[ז], הָכִי הָוֵה מְרַבִּינָן נַמִּי לְגַבֵּי דָּם:

חַטָּת

מסכת טהרות

פרק ז' משנה ח'

מִי שֶׁהָיָה טָהוֹר, וְהִסִּיעַ אֶת לִבּוֹ מִלֶּאֱכֹל, רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר, שֶׁדֶּרֶךְ טֻמְאֵי פּוֹרְשִׁין מִמֶּנּוּ. וַחֲכָמִים מְטַמְּאִים. הָיוּ יָדָיו טְהוֹרוֹת וְהִסִּיעַ אֶת לִבּוֹ מִלֶּאֱכֹל, אַף עַל פִּי שֶׁאָמַר: יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁלֹּא נִטְמְאוּ יָדַי, יָדַיי טְמֵאוֹת, שֶׁהַיָּדַיִם עַסְקָנִיּוֹת:

עין משפט
נר מצוה

נו א מיי' פ"ח מהלכות כלי המקדש הלכה ה:

שיטה מקובצת

גמרא אמר עולא אמר קרא ואני נתתיו לכם. וא"ת האי קרא למעילה אתא (מעילה יא. ועי' רש"י כאן) וא"כ מאי מביאו. וי"ל דאמסקנא סמיך דמתוך אלו קראי מרבינן הכל[ז]:

למעוטי ממעילה מנותר ומטומאה. חד למעוטי מנותר וחד למעוטי מטומאה וחד למעוטי ממעילה. תימה למה לי תרי מיעוטי [לנותר וטומאה] בחדא סגי דילפינן מהדדי בב"ש חילול חילול אף לקולא כדלעיל (מה.). וי"ל דאי (לאו) [לא הוי] כתיב אלא חדא מיעוטא הוי מוקמינן ליה אנותר, וטומאה לא הוי ילפינן מינה דהוי מרבינן ליה מאשר הם מקדישים לי. (מהר"ם):

ליקוטי רש"י

לכם. ומאי נתתיו לכם וגו'. שלכם יהא. אלמא לא נתן קדשי גבוה הוא (חולין קיז.). **דבי רבי ישמעאל תנא.** (מתניתא) דבי רבי ישמעאל היא שנסמיך ומסדרה בכמי מדרשו של ר' ישמעאל ופירנו בה תנאים הרבה כמו שסידרו רבי מאיר ור' אושעיא (לעיל מא.). **לכפרה נתתיו.** לכפרה [חולין שם]. **אמר קרא הוא.** כי הדם הוא בנפש יכפר (ויקרא יז) הוא בנפש יכפר (ויקרא יז) הוא [בהוייתו יהא] (יומא שם). משמע בהוייתו יהא לעולם דינו שוה בין לפני כפרה ובין לאחר כפרה שנתן ומטומאה ומשמו הטריפייס [חולין שם]. **לפני כפרה כלאחר כפרה מה אחר כפרה אין בו מעילה.** דכיון דנעשית מצותו הו לא קרינן ביה קדשי ה' ומעילה לא מיתסר [ויקרא ה] ומטומאה בשגגה מקדשי ה' [יומא כ.]. **והרי תרומת הדשן.** בכל יום היה טוטל מלא מחתה וומזבח מלא המזבח והיא נגלעת במקומה בלבד ובריס הדשן וגו' ואפורה בהנאה ומועלין בה דכתיב ושמו אלא המזבח אלמא דטעון גניזה אלמא אסור בהנאה ויין דבהנאה אסור משום קדושתו מעילה נמי אית ביה [יומא נט:]. כל כקר תורם מדשן מזבח מלא מחתה ומזבח בלבד המזבח ונגלעת שם במקומה בלבד ובריס הדשן אסר

אינו נתתיו לכם. וא"ת האי קרא למעילה אתא (מעילה יא. ועי' רש"י כאן) וא"כ מאי מביאו. וי"ל דאמסקנא סמיך דמתוך אלו קראי מרבינן הכל[ז]:

למעוטי ממעילה מנותר ומטומאה. חד למעוטי מנותר וחד למעוטי מטומאה וחד למעוטי ממעילה. תימה למה לי תרי מיעוטי [לנותר וטומאה] בחדא סגי דילפינן מהדדי בב"ש חילול חילול אף לקולא כדלעיל (מה.). וי"ל דאי (לאו) [לא הוי] כתיב אלא חדא מיעוטא הוי מוקמינן ליה אנותר, וטומאה לא הוי ילפינן מינה דהוי מרבינן ליה מאשר הם מקדישים לי. (מהר"ם):